

Hoe ontstaat vuurwerkangst

Vuurwerkangst bij honden kan verschillende oorzaken hebben. Wij noemen de belangrijkste twee: De meest voor de hand liggende oorzaak is als je hond een negatieve ervaring met vuurwerk heeft gehad. Bijvoorbeeld een enorme knal waarvan je hond is geschrokken, zoals een rotje die naar jouw hond is toegegooid terwijl hij rustig aan het snuffelen was. Dit kan zo een impact hebben gehad dat jouw hond een trauma heeft opgelopen en nu op elke (harde) knal met angst reageert.

Een tweede belangrijke oorzaak is dat angst voor harde geluiden erfelijk bepaald is. Dit betekent dat het bij sommige hondenrassen vaker voorkomt, vooral bij rasgroep 1 (herders en veedrijvers). Het is daarom aan te raden om je hond al op jonge leeftijd juist positieve associaties te laten opdoen met harde geluiden, bijvoorbeeld onder begeleiding van een gedragstherapeut. Zo voorkom je dat de angst zich ontwikkelt door een beperkte socialisatie.

Wat is angst

Angst is een emotie en het gedrag dat ontstaat komt voort uit een reflex. Hierbij verhoogt de concentratie van de hormonen adrenaline, cortisol en testosteron. Er zijn vijf fysieke stressreacties die je kan herkennen, ook wel de 5 F's genoemd:

- Fight (vechten)
- Flight (vluchten)
- Freeze (bevriezen)
- Faint (flauwvallen)
- Fool around (extravert gedrag)

Honden kunnen reageren op drie factoren van vuurwerk: het geluid, de geur, en de lichtflitsen. Meestal gaat het om een combinatie van deze factoren.

De geur van vuurwerk wordt natuurlijk opgenomen via hun neus, maar ook via het orgaan van Jacobsen. Dit orgaan geeft eigenlijk een combinatie van wat wij mensen ruiken en proeven, maar dan veel gevoeliger. Dit kan je zien als je hond een soort van aan het luchthappen of geurhappen is. Geurdeeltjes blijven dan aan het natte deel van de neus plakken.

Wat doet angst met je hond

Honden kunnen heel verschillend omgaan met angst. Sommige kruipen weg onder het bed, andere gaan 'ijsberen'. Sommige durven niet meer naar buiten of willen niet meer eten, terwijl andere juist kort schrikken en er snel van herstellen.

Wat vaak voorkomt is generalisatie, waarbij vuurwerkangst zorgt voor angst voor onweer of andere harde knallen of geluiden. Sommige honden leggen zelfs verband met het donker waardoor ze in het donker niet meer naar buiten durven. Generalisatie kan heel snel optreden en is moeilijk te remmen.

Angst is niet alleen vervelend, het is ook nuttig. Het is een emotie om het lichaam te beschermen tegen gevaar. Cortisol en adrenaline zijn stresshormonen, die verhogen als reactie op stress. Deze hormonen zorgen er o.a. voor dat het hart meer bloed door het lichaam gaat pompen en dat er meer energie beschikbaar is in de hersenen. Hierdoor kan het lichaam direct tot actie over gaan. Wanneer deze hormonen voor langere tijd verhoogd zijn, ontstaat er chronische stress. Dit kan o.a. slaapproblemen en een hoge bloeddruk kan veroorzaken.

Omdat het lichaam puur bezig is met bescherming worden andere zaken naar de achtergrond geschoven. Bijvoorbeeld het verteren van eten, het immuunsysteem, communicatie met andere honden en mensen. Daarom is het zo belangrijk dat de hond in huis zo weinig mogelijk stress ervaart. Dan is het huis een ontspannen en veilige plek waar de hond de tijd krijgt om te herstellen van de angst, en zakken de hormoonwaarden weer naar een normaler niveau.

Angst herkennen

Bij angst laat een hond stress-signalen zien die je kan leren herkennen. Hierdoor kan je je hond beter helpen. Veel voorkomende stress-signalen zijn: vluchten, wijken, trillen, gapen, pootje heffen, lage houding, lage staart tussen de benen, kwijlen, het legen van de blaas/anaalklieren/darmen, blaffen, janken, agressie, weg kruipen, maar ook verdoofd zijn van angst.

Wat moet je NIET doen bij angst

- Laat je hond niet alleen als er vuurwerk wordt afgestoken
- Geef je hond geen medicatie zoals Vetranquil. Dit type medicijn is een spierverslapper. Het lijkt alsof je hond rustig is maar de angst kan juist erger worden. Dit komt omdat je hond wel alles meekrijgt maar niet kan reageren.
- Straffen en corrigeren of iets forceren
- De straat op als er vuurwerk wordt afgestoken
- Vuurwerktraining in groepsverband

Wat kan je WEL doen bij angst

- Wees je er bewust van dat angst kan verminderen als je als eigenaar tijd steekt in training, bij voorkeur onder begeleiding van een gedragstherapeut.
- Laat je hond kort zijn behoefte doen en ga niet onnodig wandelen (bijvoorbeeld rond oud & nieuw). In plaats van wandelen kan je je hond thuis bezig houden met bijvoorbeeld een puzzel of snuffelspel.
- Zorg altijd dat je hond een gevoel van veiligheid en geborgenheid heeft.
- Maak positieve associaties met hetgeen waar de hond bang voor is. Bijvoorbeeld spelen tijdens vuurwerkgeluiden.
- Steun je hond; maak je klein. Ga op de grond zitten en laat de hond, uit zichzelf, bij jou komen.
- Maak een veilige zone bijvoorbeeld in de badkamer, of een kamer waar luiken voor de ramen zitten.
- Zet de tv of radio harder aan om het vuurwerkgeluid te overstemmen.
- Wandel met veilig materiaal zoals Y- tuig, anti-ontsnappingstuig en lange lijn, in plaats van de hond te laten loslopen.
- Maak de wereld voorspelbaar door routines waarop de hond kan rekenen. Geef de hond controle over een aantal aspecten in zijn leven.
- Zoek sociale hulp, bijvoorbeeld een andere stabiele hond die niet bang is om samen te wandelen.
- Ga de dagen voor oud en nieuw naar een afgelegen plek waar het rustig is, zoals een industrieterrein.
- Zorg dat je hond veel kan snuffelen en markeren, en het "enge" kan ontwijken door de andere kant op te lopen.
- Ondersteunen met supplementen of medicatie

Hulp inschakelen!

Heb je een hond die bang is voor vuurwerk en/of harde geluiden dan is het altijd raadzaam professionele hulp in te schakelen van een gedragstherapeut en dierenarts.

Dit document wordt je aangeboden door:

DIERENARTSENPRAKTIJK BREUKELLEN

Camille Voorneveld

G. van Nijenrodestraat 96

3621 GM Breukelen

<https://www.dierenartsbreukelen.nl/>

info@dierenartsbreukelen.nl

0346-261415

&

Kim Noordermeer

Kynologisch gedragstherapeut

www.praktijkvoorhondengedrag.nl

info@praktijkvoorhondengedrag.nl

06-46867723